

dem na obojí pojištění, že nároky ty ztratily svou samostatnou povahu a nezaručují povinnému každý samostatně volné existenční minimum. Nutno je posuzovati při vedení exekuce jednotně, ovšem s obmezením dlužníku příznivějším, že mu totiž zůstane volnou částka 2.000 Kč.

Čís. 15056.

Právní jednání, uzavřené komisionářem, musí býti obchodem ve smyslu obchodního zákona.

Obchod podle čl. 271 čís. 1 obch. zák. předpokládá, že jde o nákup věci za účelem zcizení v původním stavu či přepracovaném, avšak vždy v takovém stavu, že se zachovává vlastnost věci jako věci movité.

(Rozh. ze dne 19. března 1936, Rv II 141/36.)

Žalobkyni byla proti Františku Š-ovi, majiteli klempířského a pokrývačského závodu povolena exekuce zabavením a přikázáním k vybrání pohledávky, příslušející povinnému za poddlužníkem Františkem J-em za konané práce pokrývačské. Žalující přednesla, že vedení exekuce na tuto pohledávku se strany žalované jest nepřípustné, protože žalující k této pohledávce náleží právo, které nedopouští výkonu exekuce. Žalující jest akciovou společností a předmětem jejího podnikání je mimo jiné výroba a prodej asfaltové lepenky, dehtových výrobků a krycích hmot, obchod těmito výrobky a provádění staveb a prací stavebních včetně pokrývačských do oborů těchto spadajících. Povinný jest majitelem klempířského a pokrývačského závodu a zástupcem žalující. František J. (poddlužník) objednal u tohoto zástupce od žalující lepenku a nátěr kamenouhelným dehtem. Povinný jako zástupce žalující mu dodal lepenku i nátěr kamenouhelným dehtem — materiál i práci — a z tohoto důvodu vzešla žalující za poddlužníkem pohledávka ve výši 1.342 Kč 10 h, splatná 31. prosince 1934. František Š. poddlužníku výslovně zdůraznil, že pohledávka z tohoto obchodu vzešla jest splatná u žalující, která má vyhrazeno právo vlastnické na dodané hmoty. Žalující tuto pohledávku Františku J-ovi vyúčtovala a ten ji proti ní uznal. František Š. jest se žalující v obchodním spojení a jest povinen veškeré dodávky z materiálu i s příslušnou prací prováděti buď v zastoupení žalující neb obstarati takovou dodávku materiálu i práce svým jménem jako komisionář na účet žalující. Dodaný materiál, jakož i vůbec materiál dodávaný žalující firmou Františku Š-ovi zůstává vždy jejím vlastnictvím a toto vlastnictví si žalující firma vyhrazuje. I kdyby František Š. byl uzavřel tento obchod vlastním jménem, uzavřel jej jako komisionář žalující pro účet žalující. Jest tudíž pohledávka z tohoto obchodu vzniklá pohledávkou žalující, jejím vlastnictvím, ať již tento obchod učinil František Š. jako zástupce firmy »E.« anebo jménem vlastním. S výhradou všech svých práv dala si žalující také již ve smyslu čl. 368 obch. zák. odst. 1 pohledávku žalobní postoupiti. P r v ý s o u d žalobu o nepřípustnost exekuce za-

mítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: Bylo zjištěno, že František Š. jednal s Františkem J-em ve vlastním jméně, na základě tajné plné moci, dále že pohledávku postoupil již po zabavení; nebylo však zjištěno, že by František J. pohledávku žalobkyně uznal. Běží jen o to, lze-li na souzený případ aplikovati předpisy čl. 368 obch. zák. František Š. jest majitelem pokrývačského a klempířského závodu v B. a František J. objednal si u něj v červnu 1933 nátěr a opravu střechy. František Š. objednávkou tuto vyřídil a použil při těchto pracích materiálu, dodaného žalující firmou, která si vyhradila vlastnické právo k němu do úplného zaplacení. Zřejmě dodala žalující firma materiál Františku Š-ovi k dalšímu zpracování, nikoliv k dalšímu zcizení. To plyne také ze svědectví disponenta S-ho. Tyto nákupy materiálu živnostníkem (řemeslníkem) nejsou obchodem po rozumu čl. 271, 272 obch. zák. Úmyslem kontrahentů musí býti další zcizení, ať již v původním stavu anebo přepracovaném, který ale musí zachovávat vlastnost věci jako věci movité. Tak tomu není, zastaví-li se prodaná movitost do nemovitosti, stávajíc se její součástí (Staub-Pisko, Komentář k obch. zák. I, str. 8, 17). Právní poměr mezi žalující a Františkem Š-ou nelze proto posuzovati podle čl. 360 obch. zák. Na souzený případ však nehodí se ani zásady čl. 368 obch. zák. Skutkový stav, o němž pojednává rozh. čís. 8587 Sb. n. s., jest naprosto jiný, než jest tomu zde, kde pohledávka vznikla řemeslnou činností dlužníkovou. Jest ekvivalentem jeho práce a to i potud, pokud byl zpracován materiál žalující firmou dodaný. Tento materiál ztratil takto svoji podstatu vůbec. Právní poměr mezi Františkem Š-ou a Františkem J-em po případě žalující jest posuzovati podle § 1017 obč. zák. Kontrahentem smlouvy byl Š. a J., práva a povinnosti určeny jsou pouze obsahem této smlouvy. Tajná plná moc, udělená žalující Františku Š-ovi, nemůže založiti pro žalující přímého oprávnění vůči Františku J-ovi. Tento jest dlužen za práci s dodáním materiálu Františku Š-ovi, pohledávka patří poslednějšímu a právem byla tedy zabavena. Žalující firmě nepřísluší tu nějakých práv, které by mohly přivoditi nepříslušnost exekuce.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Komisionářem jest každý, kdo po živnostensku vlastním jménem na účet příkazatelův ujednává obchody (čl. 360 obch. zák.). Jde o to, zda právní jednání komisionářem uzavřené musí býti obchodem ve smyslu obchodního zákona nebo zda stačí, že by šlo o obchod, kdyby jednání bylo předsevzato komitentem samým. První názor odpovídá doslovu zákona, který ustanovuje, že komisionář musí uzavřít obchody a nedovoliuje tedy výklad, že mohou přicházeti v úvahu též úkony, které by jen mohly býti obchody. Tento výklad vedl by též k praktickým nesrovnalostem, tak kdyby soukromník dal bankéři příkaz k nákupu cenných papírů, ježto podle druhého výkladu nešlo by o komisionářství, leda, že by soukromník měl úmysl tyto cenné papíry dále zciziti (viz Staub-

Pisko, kom. k obch. zák. 2. vydání, stránka 416—417). Odvolací soud tedy nepochybil, uvažoval-li, zda šlo o obchod uzavřený mezi dlužníkem Františkem Š. a poddlužníkem Františkem J. a zamítl-li žalobu, ježto tomu tak nebylo. František Š. je majitelem klempířského a pokrývačského závodu a poddlužník František J. objednal si u něj v červnu 1933 nátěr a opravu střechy, kteroužto objednávku František Š. vyřídil. Š. použil při těchto pracích materiálu dodaného mu žalující firmou. Podle tohoto ujednání měl tudíž František Š. provést mu zadané řemeslné práce s dodáním potřebného materiálu, při čemž měl a musil tento materiál zpracovat do cizí nemovitosti. Tím však vytvořil dílo, jež se stalo součástí nemovitosti objednatelovy a věc (materiál) přestala tím být věcí movitou a předmětem obchodování. Nešlo tu tedy o obchod podle čl. 271 čis. 1 obch. zák., předpokládající, že jde o nákup věcí za účelem zcizení, t. j. v původním stavu či přepracovaném, avšak vždy v takovém stavu, že se zachovává vlastnost věci jako věci movité (srov. Staub-Pisko, kom. k obch. zák. 2. vydání II. str. 8, 9). Ustanovení čl. 272 čis. 1 obch. zák. tu vůbec nepřichází v úvahu, jak mylně za to má dovolatelka, když František Š. zboží nejen zpracoval nebo přepracoval, nýbrž sám dodal potřebný materiál (Randa: obchodní právo vyd. 1894). Nešlo-li v souzené věci o komisionářství podle čl. 360 obch. zák., nelze ani použití ustanovení čl. 272 čis. 3 obch. zák., třebaš jinak Š. se po živnostensku zabýval komisionářstvím, jak to tvrdí dovolatelka. Na souzenou věc nelze tudíž použití ustanovení čl. 368 obch. zák. a vylučovací žaloba, pokud byla opřena o tento důvod, není opodstatněna. Že tu nešlo o poměr podobný komisi podle čl. 360 obch. zák., na kterýžto poměr bylo by lze obdobně použití ustanovení čl. 368 obch. zák., vložil již odvolací soud a odůvodnil i správně, že tu nelze použití zásady vyslovené v rozhodnutí ve Sb. n. s. čis. 8587 pro různost skutkového a právního stavu. Nemá význam pro posouzení věci, že František Š. postoupil spornou pohledávku žalující firmě, neboť to se stalo dne 31. ledna 1935, kdežto pohledávka byla již před tím exekučně zabavena a poddlužník o zabavení vyrozuměn dne 10. září 1934.

Čís. 15057.

Patronát věcně váznoucí na statcích zapsaných v zemských deskách zaniká odepsáním zatížených statků z desk zemských a zrušením příslušné knihovní vložky.

Tomu, kdo žádá za odepsání zemskodeskových pozemků, náleží, aby buď předložil listinný doklad, že se vypořádal s oprávněnými z patronátu, neb aby postupoval podle §§ 2, 3 a 4 zákona čis. 18/69 ř. z.

Církevní ústavy, které tvrdí, že jim přísluší věcný patronát, jsou formálně oprávněny k rekursu proti usnesení knihovního soudu, jímž bylo povoleno odepsání zemskodeskových pozemků podle § 1 zákona čis. 18/69 ř. z.

(Rozh. ze dne 20. března 1936, R I 73/36.)